

fip
Future In Perspective

AKLUB

INNEO

dante
LUDWIG-MAXIMILIANS-UNIVERSITÄT MÜNCHEN

HUBKARELIA

isQ

ON CALL

Lay Community Health Advisors

POGLAVLJE 3

Umrežavanje

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Project number: 2018-1-UK01-KA204-048095

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Sadržaj

Uvod	3
3.1 – Biti posrednik.....	4
3.1.1 Tko je posrednik?	4
3.1.2 Transformativne strategije za poboljšanje zdravstvene pismenosti.....	6
3.2 – Kako prevladati prepreke	8
3.2.1 Prepreke promicanju zdravlja, te prevencija bolesti	9
3.2.2 Strategije za prevladavanje zdravstvenih prepreka.....	10
3.3 – Pristup temeljen na zajednici.....	11
3.3.1 Prednosti pristupa temeljenog na zajednici.....	12
3.3.2 Motivacija pojedinaca i najbolje prakse	13
Samoprocjena	16
Reference.....	18

Uvod

Umrežavanje je djelovanje ili proces interakcije s drugima za razmjenu informacija i razvoj profesionalnih ili društvenih kontakata. Pitajte deset različitih ljudi što je umrežavanje i možda ćete dobiti više različitih odgovora. Definicija umrežavanja pojedine osobe vjerojatno ovisi o njihovoj uporabi ove važne osobne i profesionalne aktivnosti. Međutim, bilo da se umrežavate kako biste stekli nove prijatelje, pronašli novi posao, razvili trenutačnu karijeru, istražili nove mogućnosti karijere, dobili preporuke ili prodajne potencijalne klijente ili jednostavno proširili profesionalne horizonte, važno je usredotočiti se na umrežavanje kao razmjenu informacija, kontakata ili iskustva. U bilo kojoj industriji ili umrežavanju na razini karijere pomaže vam da uspostavite veze na osobni način i izgradite odnose podrške i poštovanja kako biste otkrili i stvorili uzajamne koristi.

Kroz ovo poglavlje, polaznici će steći znanja o konceptu umrežavanja, posredništva, pristupu informacijama o zdravlju, strategijama za prevladavanje zdravstvenih prepreka i pristupima temeljenim na zajednici u zdravstvenoj pismenosti. Oni će također naučiti o tome kako postaviti zrele odnose i kako održavati te odnose koji mogu dovesti do postizanja zajedničkih ciljeva. Razvijat će i upravljati uzvodnim i nizvodnim mrežama te djelovati kao posrednik.

U društvu je ključno uspostaviti "zdrave" odnose, osobno i profesionalno. Umrežavanje je važan resurs za profesionalni i osobni rast. Polaznici će steći praktične strategije za prevladavanje prepreka zdravstvene pismenosti i podršku održivom jačanju zajednice.

Učenje unutar zajednice jedna je od najboljih metoda koje se koriste u obrazovanju odraslih za zdravstvena pitanja. Doista, osobama s niskom razinom (zdravstvene) pismenosti je mnogo lakše otvoriti i podijeliti svoje brige s grupom osoba koje dijele svoje iskustvo i osjećaje. Rad s cilnjom skupinom u pristupu odozdo prema gore i stvaranje malih zajednica za razgovor o zdravstvenim pitanjima stoga je nedovoljan i mali način učenja, koji će se rješavati na kraju poglavlja.

Slika 1 –Umrežavanje

3.1 – Biti posrednik

Jedna od glavnih strategija koja se koristi u javno pravnom obrazovanju bila je rad s ljudima koji su već resurs za određeni segment javnosti. Ti posrednici pomažu proširiti dohvati javno-pravnih obrazovnih agencija na one koji mogu biti ograničene geografskii ili na osnovi nekog drugog atributa.

3.1.1 Tko je posrednik?

Povijesno, posrednici su uključivali nastavnike, knjižničare, sudske radnike, osoblje zajednice i socijalne službe, svećeništvo i druge koji su 'odi kod' ljudi u svojoj zajednici. Nedavno je pojam "pouzdani posrednici" ušao u LEKSIKON PLE. Iako ima puno žalbi, sugerira da svatko ima nekoga kome vjeruje da mu se može obratiti za pravnu podršku. Ponekad, stranac je jedina ili čak preferirana opcija. Neki ljudi će se možda morati nositi s nekim tko ih uopće ne poznaje. Anonimnost može biti bitna za njihovu sigurnost.

Osnove posredovanja – komunikacijska matrica:

- Razviti transformativne strategije za poboljšanje zdravlja zajednica i pojedinaca;
- Opremiti zajednice i pojedince za pristup informacijama i korištenje informacija za poboljšanje zdravlja;
- Maksimizirati mogućnosti za učenje učinkovitih strategija jedna od druge i utvrditi mogućnosti za suradnju u svim sektorima;
- Uključiti polaznike i u formalna i neformalna zdravstvena obrazovna okruženja tijekom cijelog životnog vijeka;
- Ključni dionici intervjeta i druge uključene osobe.

Za što su posrednici obučeni?

Pojam "osposobljavanje" ima razna značenja u rasponu od podizanja svijesti o pravnim uslugama i resursima do svladavanja specifičnih vještina koje su potrebne u određenom kontekstu.

Mnogi posredni programi osposobljavanja imaju ograničenu svrhu pomaganja sudionicima u učinkovitom upućivanju drugim agencijama. Sadržaj ovih programa obuke često se sastoji od objašnjenja zakona i pravnih procesa relevantnih za određenu pravnu temu plus rasprave o relevantnim agencijama koje mogu pomoći ljudima koji doživljavaju pravni problem o kojem se raspravlja.

Konkretnija posrednička obuka može se usredotočiti na stvarne vještine koje posrednik treba za učinkovito obavljanje uloga. To bi moglo uključivati intervjuiranje, istraživanje, zagovaranje ili vještine rješavanja problema. Ti programi imaju tendenciju da pružaju priliku za vježbanje vještina pod nadzorom, bilo u učionici ili na poslu.

Promicanje aktivnosti zdravstvene pismenosti- pristup informacijama o zdravlju

Zdravstvena pismenost uključuje brojne vještine. Na primjer, izračunavanje kolesterola i razine šećera u krvi, mjerjenje lijekova, i razumijevanje oznake prehrane sve zahtijevaju matematičke vještine. Odabir između zdravstvenih planova ili uspoređujući pokrivenost lijekova na recept zahtijeva izračunavanje premija, doplata, i odbitak.

Uz osnovne pismenosti, zdravstvena pismenost zahtijeva poznавanje zdravstvenih tema. Osobama s ograničenom zdravstvenom pismenosti često nedostaje znanja ili imaju krive informacije o tijelu kao i prirodi i uzrocima bolesti. Bez tog znanja, oni mogu ne razumjeti odnos između faktora životnog stila kao što su prehrana i vježbanje i različiti zdravstveni ishodi.

Informacije o zdravlju mogu preplaviti čak i osobe s naprednim vještinama pismenosti. Medicinska znanost brzo napreduje. Ono što su ljudi možda naučili o zdravlju ili biologiji tijekom školskih godina

često postaje zastarjelo ili zaboravljen, ili je nepotpuno. Štoviše, informacije o zdravlju pružene u stresnoj ili nepoznatoj situaciji vjerovatno se neće upamtitи.

Slika 2—Osnove posredovanja

3.1.2 Transformativne strategije za poboljšanje zdravstvene pismenosti

Strategije utemeljene na dokazima za rješavanje zdravstvene pismenosti izlaze iz područja komunikacije, zdravstvene zaštite, javnog zdravlja i obrazovanja odraslih. Dio dokaza o intervencijama dolazi od pojednostavljivanja i poboljšanja pisanih materijala, korištenja videozapisa ili drugih ciljanih pristupa obrazovanju pacijenata te poboljšanja komunikacije pacijenta i pružatelja usluga. Intervencije su zauzele mnoge oblike -npr., računalni participacijski procesi, subotnji školski satovi, te jednostavan jezik i piktogrami medicinskih lista - te su imali mnogo pozitivnih rezultata, pokazujući da se ograničena zdravstvena pismenost može uspješno riješiti.

Nekoliko tema izašlo je iz istraživanja, uključujući potrebu za među-disciplinskim i partnerskim zajednicama za poboljšanje zdravstvene pismenosti. Teme se mogu sažeti kao DTPPS pristup poboljšanju zdravstvene pismenosti:

- Dijeljenje–moramo dijeliti, među sobom i preko disciplinskih i organizacijskih granica, informacija, nalaza, uspjeha programa i područja za poboljšanje.
  - Tehnologija–Imajući na umu digitalnu podjelu, moramo smatrati tehnologiju ključnim alatom za poboljšanje zdravstvene pismenosti.
  - Procjena–više programa treba sve vrste evaluacije, posebno evaluaciju koja čini ono što je važno za različite grupe stanovništva.
  - Partnerstvo–moramo stvoriti partnerstva sa zajednicama i međusobno.

- Sudjelovanje–zdravstvena pismenost ima svoje korijene u angažmanu zajednice. Moramo se spojiti s ljudima kojima pokušavamo pomoći.

Strategije za organizacije i pojedince koje razvijaju i šire informacije o zdravlju i sigurnosti:

- sudjelovati u tekućem osposobljavanju u zdravstvenoj pismenosti koja se usredotočuje na poboljšanje prakse jasnog komuniciranja i dizajna informacija;
- Uključiti članove ciljane populacije–uključujući osobe s ograničenom zdravstvenom pismenosti–u planiranju, razvoju, provedbi, širenju i ocjenjivanju informacija o zdravlju i sigurnosti;
- Osigurati da su informacije o zdravlju i sigurnosti kulturno i jezično prikladne i motivirajuće;
- Izdati smjernice za upotrebu jednostavnog jezika za razvoj svih informacija o javnom zdravlju i sigurnosti;
- Uključite posebne korake za poduzimanje mjera i usklađenje informacija s uslugama i podrške dostupne u zajednici;
- Graditi mreže s organizacijama utemeljenim na zajednici i vjeri, agencijama za socijalne usluge te netradicionalnim partnerima –kao što su usluge udomljavanja, centri za kontrolu otrova i pružatelji usluga pismenosti – za dostavu informacija o zdravlju i sigurnosti različitim točkama u zajednici;
- Tehnologija i elektronički zdravstveni alati za isporuku zdravstvenih informacija i usluga u to vrijeme, na mjestu, i u više formata koje ljudi trebaju i žele;
- Osigurati pristup Internetu i uređajima koji pružaju usluge informiranja o zdravlju;
- Promicati napore za poboljšanje zdravstvene pismenosti putem profesionalnih organizacija i organizacija zagovaranja;
- Izradite dokumente koji pokazuju najbolje prakse u jasnom komunikacijskom i informacijskom dizajnu;
- Testirajte informacije o zdravlju potrošača i web stranice kako biste osigurali da potrošači razumiju informacije i mogu poduzeti odgovarajuće radnje.

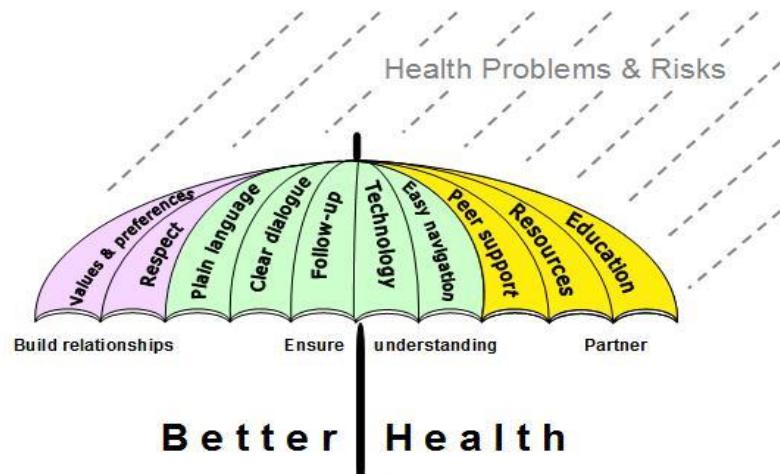
Slika 3 –Informacije povezane s zdravljem

3.2 –Kako prevladati barijere

Odrasli edukatori mogu biti produktivni partneri u postizanju osoba s ograničenim vještinama pismenosti.Kao preljubnici važno je da se bavimo preprekama koje mogu spriječiti publiku da razumije i djeluje na vitalne poruke o zdravlju i sigurnosti.

Najčešće prepreke uključuju:

- **Korištenje tehničke ili medicinske terminologije.** Riječi kao što su *Pandemija, Cijepiti, Prenositi, Influenca i Prevalencija* primjeri su riječi koje se često pogrešno tumače.
- **Oslanjanje na komunikaciju s ispisom** kao jedan izvor komunikacije kako bi se dosegla publike. Oslanjanje na jedan izvor zanemaruje preferencije i stilove učenja različite publike.
- **Fokus na informacije, a ne na akcije.** Prečesto se fokusiramo na ono što želimo da publika zna, a ne na ono što bi trebali učiniti.
- **Ograničena svijest o kulturnim razlikama.** Razlike u značenjima jezika i riječi mogu dovesti do pogrešnog tumačenja i lošeg razumijevanja.

Slika 4– Krovna zdravstvena pismenost

Mnogi ljudi, posebno stariji, koji nose najveći teret bolesti, imaju neadekvatnu zdravstvenu pismenost. To nepovoljno utječe na njihovu kvalitetu skrbi, a na društvo stavlja povećan teret troškova. Učenje preporoznavanja kada osoba može imati niske vještine pismenosti i razumijevanje zajedničkih načina na koje ti ljudi pogrešno protumače medicinske informacije mogu pomoći u razvoju strategija za poboljšanje njihove zdravstvene pismenosti.

Jedna od prepreka je i komunikacijska, ljudi koji govore i razumiju ograničenu količinu jezika kako bi dobili potpunu povijest bolesti. Izvan praktične jezične barijere često postoji kulturna razlika u tome kako ljudi dijele osobne podatke.

3.2.1 Prepreke za promicanje zdravlja i prevenciju bolesti

Mnogi čimbenici u trenutačnom zdravstvenom sustavu pridonose ograničenoj zdravstvenoj pismenosti, uključujući:

- Nedostatak koordinacije među pružateljima zdravstvenih usluga;
- Zbunjujuće obrasce i upute;
- Ograničeno korištenje multimedijskih podataka za prenošenje informacija;
- Nedovoljno vremena i poticaja za obrazovanje pacijenata;
- Razlike u jezičnim i kulturnim sklonostima i očekivanjima između liječnika i pacijenata;
- Preusmjeravanje medicinskih i tehničkih termina za objašnjenje vitalnih informacija.

S tim razumijevanjem posrednici će se usredotočiti na četiri glavne strategije za napredak zdravstvene pismenosti:

- Razumjeti zdravstvenu pismenost u okviru kulturno-jezično raznolike zdravstvene skrbi;

- Raspravljati o raznim praksama za rješavanje zdravstvenih pismenosti i učinkovitije informiranje o zdravlju kroz prijevod i tumačenje;
- Raspravljati o selektivnim primjerima problematičnih mesta u zdravstvenoj pismenosti;
- Definirati i raspravljati o prednostima i izazovima s kojima se članovi tima za zdravstvenu skrb suočavaju prilikom liječenja ljudi ograničene jezične struke s niskom zdravstvenom pismenosti.

3.2.2 Strategije za prevladavanje zdravstvenih prepreka

Informacije o zdravlju mogu preplaviti čak i osobe s naprednim vještinama pismenosti. Medicinska znanost brzo napreduje. Ono što su ljudi možda naučili o zdravlju ili biologiji tijekom školskih godina često postaje zasjednjelo, zaboravljeno ili je nepotpuno. Štoviše, informacije o zdravlju pružene u stresnoj ili nepoznatoj situaciji vjerojatno se neće biti zadržati. Organizacije se moraju obvezati da će se zalagati za poboljšanu zdravstvenu pismenost. Kako bi se to postigao taj cilj organizacije moraju:

- Uključiti osposobljavanje o izvještavanju o zdravlju i zdravstvenoj pismenosti u škole novinarstva i javnog zdravlja;
- Koristiti lokalne, medije zajednice i etničke medije za podizanje svijesti o zdravstvenim informacijama i uslugama u zajednicama i nadvladati prepreke skrbi;
- Raditi s producentima i piscima u medijima kako biste povećali iznos točnih informacija o zdravlju u svim masovnim medijskim programima;
- Podupirati i sudjelovati u projektima medijske pismenosti i informacijske pismenosti;
- Angažirati profesionalne udruge (npr. Udruženje novinara zdravstvene skrbi) i socijalni korisnici medija (npr. blogeri) u podizanju svijesti o pitanjima zdravstvene pismenosti i djelovanja;
- Koristiti tehnologije u nastajanju kako biste došli do svih segmenata društva s točnim i akcijskim zdravstvenim informacijama;
- Koristiti tehnologije centrirane za osobe u svim fazama procesa zdravstvene zaštite kako biste podržali informiranje i potrebe donošenja odluka ljudi;
- Stvoriti okruženja prilagođena pacijentima koja olakšavaju komunikaciju korištenjem arhitekture, slike, te jezik za održavanje zajednice i njezinih vrijednosti;
- Uputiti pacijente na javne i medicinske knjižnice kako biste dobili više informacija i pomoći u pronalaženju točnih i akcijskih informacija o zdravlju;
- Uputite pacijente na obrazovanje odraslih.

Odrasli edukatori mogu raditi s ljudima kako bi identificirali specifične vještine potrebne za potporu zdravstvenoj pismenosti. Teorija obrazovanja odraslih tvrdi da ljudi žele informacije koje su relevantne za njihove živote. Prema mnogim istraživanjima, sadržaj vezan uz zdravlje vjerojatno će uključiti odrasle učenike. Edukatori kao posrednici istovremeno grade zdravstveno znanje i dolaze do odraslih osoba koje se možda ne povezuju tradicionalnim metodama za dohvaćanje zdravlja. Konstruirajte lekcije u kojima polaznici koriste tekstove povezane s zdravljem kao što su natpisi za recept, obrasci suglasnosti, obrasci zdravstvene povijesti i zdravstveni sadržaji s interneta.

Kako bi se to postigao cilj posrednici moraju:

- Izvještavati dosljedno jasne poruke s akcijskim koracima za promicanje zdravlja i prevenciju bolesti;
- Ispričati priče o utjecaju loše kvalitete zdravstvenih informacija i usluga na ljudе i organizacije u zajednici;
- Koristiti različite vrste komunikacije i alata s ljudima, uključujući provjerene slike i modele i tablice rezultata, kako biste podržali pisano i usmeno komunikaciju s bolesnicima i njihovim njegovateljima;
- Koristite izravnu i razvojno prikladnu komunikaciju s djecom za izgradnju boljeg razumijevanje njihova zdravlja i zdravstvene zaštite;
- Koristiti dokazane metode provjere razumijevanja pojedinaca, kao što je metoda povratnog učenja, kako biste osigurali da oni shvate informacije o zdravlju;
- Koristiti tehnologiju, uključujući društvene medije, za proširenje pristupa pojedinaca timu za zdravstvenu skrb i informacije;
- Sudjelovati u trajnom osposobljavanju u zdravstvenoj pismenosti, jednostavnom jeziku, te kulturno i jezično odgovarajuće usluge i potiču kolege da se osposobe;
- Zagovarati zahtjeve u nastavku edukacije za pružatelje zdravstvenih usluga kojima je rad na području, ali nisu sudjelovali u zdravstvenoj pismenosti, kulturnoj kompetenciji i osposobljavanju za pristup jeziku;

Slika 5–Zdravstvena pitanja

3.3 –Pristup temeljen na zajednici

"Zajednica" se može opisati kao skupina ljudi koja se prepoznaje ili je od strane izvana prepoznaje kao dijeljenje zajedničkih kulturnih, vjerskih ili drugih društvenih značajki, pozadina i interesa, a to čini kolektivni identitet s zajedničkim ciljevima. Međutim, ono što se vanjsko percipira kao zajednica moglo bi zapravo biti entitet s mnogim podskupinama ili zajednicama. Može se podijeliti na klanove

orcastes ili po socijalnoj, jeziku ili religiji. Zajednica bi mogla biti uključiva i zaštitna svojih članova; ali bi moglo biti i društveno kontrolirajuće, otežano forsirajući skupinama, osobito manjinama i marginaliziranim skupinama, da izraze svoja mišljenja i tvrde svoja prava.

Participacijski program temeljen na acommunity pristup je kojim se naglašava osnaživanje zajednice kao važan alat u promicanju zdravlja posebno u zajednicama s niskim i srednjim prihodima. Ključ za pristupe temeljene na zajednici je da oni zjapaju ljudi, nude priliku za razmjenu znanja i iskustava te stvaranje zajedničkih shvaćanja. Takvi pristupi imaju za cilj osnažiti sudionike i njihove zajednice kroz svoje uloge aktivnih agenata tijekom cijelog procesa. Nadalje, pristup temeljen na zajednici usredotočen je na izgradnju snaga i resursa unutar zajednica kao jedinice te na kovanje pravičnih partnerstava za poticanje izgradnje kapaciteta za uzajamnu korist svih.

Slika 6–Razvoj temeljen na zajednici

3.3.1 Prednosti pristupa temeljenog na zajednici

Ključ za pristupe temeljene na zajednici je da oni spajaju ljudе, nude priliku za razmjenu znanja i iskustava te stvaranje zajedničkih shvaćanja. Takvi pristupi imaju za cilj osnažiti sudionike i njihove zajednice kroz svoje uloge aktivnih agenata tijekom cijelog procesa. Nadalje, pristup temeljen na zajednici usredotočen je na izgradnju snaga i resursa unutar zajednica kao jedinice te na kovanje pravičnih partnerstava za poticanje izgradnje kapaciteta za uzajamnu korist svih.

Pristup temeljen na zajednici može pomoći zajednicama da rade na sprečavanju socijalnih problema i da se izravno bave onima koji se ne pojave, umjesto da vanjski akteri uskoče i preuzmu te odgovornosti. Podupire osobe od zabrinutosti u ponovnom uspostavljanju poznatih kulturnih obrazaca i potpornim strukturama. Doista, ciljevi pristupa temeljenog na zajednici su jačanje dostojanstva i samopoštovanja ljudi od brige i osnaživanje svih aktera na zajednički rad na pružanju potpore različitim članovima zajednice u vježbanju i uživanju njihovih ljudskih prava.

"Sudjelovanje" se odnosi na puno i jednak uključivanje svih članova zajednice u procesu odlučivanja i aktivnosti koje utječu na njihov život, kako u javnim tako i u privatnim sferama. Razina sudjelovanja ovisit će o tome kako će nagrađujući ljudi pronaći iskustvo i da li će nešto steći iz procesa. Sudjelovanje također zahtijeva da ih umjesto "informiranja i donošenja ovlašćujućih za ljudi", slušamo. Naša uloga je da olakšamo rasprave i analize s osobama kkojih se tiče kako bi mogli identificirati vlastite prioritete i željene ishode.

3.3.2 Motivacija pojedinaca i najbolje prakse

Sposobnost čovjeka da shvati informacije o zdravlju kritična je za vještine zdravstvene pismenosti; nečija spremnost da to učini je druga stvar. U mjeri u kojoj se pojedinci odluče uključiti u bilo koje nastojanje zdravstvene pismenosti, uključujući razumijevanje, novo stjecanje znanja i donošenje odluka, ovisit će o raspoloživim kognitivnim resursima (sposobnosti) kao i spremnosti ili motivaciji za trošak tih resursa. To je poimanje obuhvaćeno istaknutim modelima zdravstvenih ponašanja, koji tvrde da su motivacijski čimbenici neophodni za poštivanje onoga što pojedinci već mogu znati da su važna ponašanja.

Doista, protekla istraživanja pokazuju da intervencije usmjerene samo na razumijevanje i stjecanje znanja ne dovode uvijek do promjena. U prehrani, poznavanje zdravih dijeta nije dovoljno da potakne pojedince da naprave izbor zdrave hrane. Potrebna je i motivacija.

Motivacijski čimbenici na temelju zdravstvene pismenosti nisu dobro shvaćeni, najvjerojatnije zbog problema koji kruže oko njihove definicije, rada i mjerjenja. Ipak, razvijene su mjere kako bi dotakle samodostatnost i kontroliranje uvjerenja (onih koji su oko sposobnosti da drugi postigne željene ciljeve) povezane sa zdravstvenim ishodima i ponašanjem u prehrani. Ta uvjerenja mogu pružiti motivaciju pojedincima da ustraje kada su suočeni s zdravstvenim ponašanjima koja su izazovna, neugodna ili dugotrajna.

Takve motivacijske snage su naširoko istražene u području spoznaje. Na primjer, kontrolna uvjerenja i samodostatnost povezani s performansama memorije pokazala su se važima za kognitivne performanse, osobito kada su kognitivne zadaće izazovne. U okviru starije literature, istraživači su predložili da su samodostatnost i kontrolna uvjerenja posebno važna za starije odrasle osobe jer dovode do učinkovitijeg korištenja strategija, što za zauzvrat dovodi do viših razina performansi. Starijim odraslima s jakim osjećajem kontrole nad svojim kognitivnim sposobnostima dodijelili su više pažnje teškim odlomcima za čitanje od onih s slabim osjećajem kontrole. Ti podaci upućuju na to da uvjerenja o kontroli mogu pružiti starijim odraslima motivaciju da istraju pred izazovnim zadatkom shvaćanja.

Sumiranje, zdravstvena pismenost predstavlja širok skup vještina, od kojih je jedna sposobnost razumijevanja zdravstvenih informacija tako da se stekne novo znanje. Literatura sugerira da su razumijevanje i učenje u kasnijem životu ovisni o kognitivnim i motivacijskim čimbenicima. Točnije, prethodno znanje i motivacija mogu podržati učenje ublažavanjem opadanja u obradi mehanike (npr.

radne memorije) koji su vjerojatno na temelju poteškoća s razumijevanjem. Stoga će prethodno znanje i motivacijski čimbenici vjerojatno biti važni za razumijevanje zdravlja i učenje kasnije u životu.

© CanStockPhoto.com - csp54627215

Slika 7—Motivacijski oblak riječi, koncept zdravstvenog križa

Konačno, pristup temeljeni na zajednici naglašavaju razvoj održivih djelovanja na razini pojedinca i zajednice. Pristup temeljen na zajednici dobro je prilagođen inicijativama zdravstvene pismenosti iz dva razloga. Prvo, fokusira se na osnaživanje pojedinaca stjecanjem zdravstvenog znanja i provođenjem akcija za zdravlje i dobro. Ljudi su stimulirani da kritički promišljaju o vlastitom znanju i iskustvima u vezi sa zdravstvenim i socijalnim pitanjima, te da djeluju na njega. Drugo, pristup temeljen na zajednici odvija se na razini zajednice, ugrađujući društveni i kulturni kontekst ljudi, omogućujući razmjenu zdravstvenih informacija te omogućavajući kolektivna shvaćanja i djelovanja.

Uspješno integriranje najboljih praksi i poznavanje zdravstvene pismenosti u područje javnog zdravlja vjerojatno je najvažnija prilika koja trenutno postoji za poboljšanje individualnog, društvenog i javnog zdravlja.

Odrasli edukatori imaju važan dio u poboljšanju zdravstvene pismenosti. Možemo razgovarati s našim prijateljima, obitelji, knjižničarima, i suradnicima o zdravstvenoj pismenosti i uključiti se u zajednicu. Možemo postati zagovornik zdravlja kod pružatelja usluga, poslodavaca i tvorca politika.

Ovdje je popis najboljih praksi koje možete uzeti za početak poboljšanja zdravstvene pismenosti svoje zajednice:

- Organizirati neformalna događanja zdravstvene pismenosti;

- Prilagoditi aktivnosti ili događaje potrebama članova zajednice;
- Pripremiti materijale za organizaciju i angažiranje partnera zajednice;
- Razviti kriterije i stablo odluka za odabir ključnih stranaka;
- Identificirati i angazirati ključne stranke (dionice, vođe zajednice...);
- Organizirati sastanke planiranja;
- Koordinirati i provoditi aktivnosti.

Samoprocjena: Umrežavanje

1. U društvu je ključno uspostaviti "zdrave" odnose, osobno i profesionalno.
  - a. Istina
  - b. Laž
2. Tko nije posrednik?
  - a. Studenti
  - b. Nastavnici
  - c. Osoblje zajednice
3. Što posrednici rade?
  - a. Umanjuju mogućnosti za učenje učinkovitih strategija
  - b. Ne rade s ljudima
  - c. Pomažu kako bi se proširio doseg agencija druptveno pravnog obrazovanja
4. Osobama sa zdravstvenom pismenosti često nedostaje znanja ili imaju dezinformacije o tijelu kao i prirodi i uzrocima bolesti.
  - a. Istina
  - b. Laž
5. Koji čimbenici u trenutnom zdravstvenom sustavu pridonose ograničenoj zdravstvenoj pismenosti?
  - a. Nedovoljno vremena i poticaja za obrazovanje pacijenata;
  - b. Neusiljenost medicinskih i tehničkih pojmove za objašnjenje vitalnih informacija;
  - c. Koordinacija među pružateljima zdravstvenih usluga
6. Koja nije rastvaranje zdravstvenih barijera?
  - a. Ne dati podršku
  - b. Obrazovanje
  - c. Jednostavan jezik
7. Općinski, mediji zajednice i etnički mediji moraju se koristiti za podizanje svijesti o zdravstvenim informacijama i uslugama unutar zajednice i nadvladati prepreke u brzi.
  - a. Istina
  - b. Laž
8. Što participativan pristup temeljen na zajednici naglašava ?
  - a. Stvaranje specifičnog razumijevanja
  - b. Jačanje sudionika i njihovih zajednica
  - c. Građenje snaga i resursa za pojedince

9. Zdravstvena pismenost predstavlja širok skup vještina.
- Istina
  - Laž
10. Pristupi temeljeni na zajednici naglašavaju razvoj održivih djelovanja na razini pojedinca i zajednice.
- Laž
  - Istina

Rješenja: 1 -a; 2 -a; 3 -c; 4 -b; 5 -a; 6 -a; 7 -c; 8 -b; 9 -a; 10 -b.

Reference

Knjige

Uzimanje Work Out of Networking: Introvert's Guide to Making Connections That Count Hardcover – Studeni 27, 2018

Nielsen-Bohlman, L., Panzer, A. M., & Kindig, D. A. (Eds.). (2004). Zdravstvena pismenost: Recept za kraj zbnjenosti. Washington, DC: National Academies Press

Pristup temeljen na zajednici u operacijama UNHCR-a 2 CBA_Manual , Stranica 14

Bandura 2005; Leventhal i Mora 2005.

Lachman i Andreoletti 2006.; Miller i Lachman 1999.

Web stranice

<https://www.lynda.com/Leadership-Management-tutorials/Networking/608995/673441-4.html>

<https://www.linkedin.com/learning/jeff-dyer-on-innovation/networking>

<https://health.gov/communication/literacy/quickguide/>

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC551547/>

<http://www.nifl.gov/nifl/faqs.html>

[http://www.health.gov/communication/hlactionplan/pdf/Health Literacy Action Plan.pdf](http://www.health.gov/communication/hlactionplan/pdf/Health_Literacy_Action_Plan.pdf)

<http://www.institute.nhs.uk>

<http://www.phabc.org/userfiles>

<http://www.humanitarianreform.org>

Video

<http://www.who.int/healthpromotion/conferences/7gchp/track2/en/>

[http://www.uhn.ca/PatientsFamilies/Health Information/Patient Family Education](http://www.uhn.ca/PatientsFamilies/Health_Information/Patient_Family_Education)

<https://newcomerhealthmatters.com/2016/12/05/health-literacy/>

<https://www.youtube.com/watch?v=TGFuzxsW1Ls>

<https://www.youtube.com/watch?v=T8qMwDxpwOs>